

Motion till riksdagen 2005/06:T604

av Elizabeth Nyström m.fl. (m)

Utgiftsområde 22 Kommunikationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att prioritera bland målsättningarna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att öka den ekonomiska träffsäkerheten vid beräkningar av kostnader för infrastrukturprojekt.
3. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 22 Kommunikationer enligt uppställningen:

A 36:2 Väghållning och statsbidrag	4 000 000 000
A 36:3 Banverket: Administration	-50 000 000
A 36:9 Rederinämnden: Administration	-1 400 000
A 36:15 Statens institut för kommunikationsanalys	-14 100 000
A 36:16 Järnvägsstyrelsen	-10 000 000
A 37:3 Ersättning till Posten AB (publ) för grundläggande kassaservice	-400 000 000

Inledning

I övriga parti- och kommittémotioner har vi redovisat vår syn på de principer som vi anser skall gälla för den långsiktiga trafikpolitiken. I denna motion återkommer vi med de förslag som berör budgetyrkanden. Våra utgångspunkter grundas i hur en effektiv infrastruktur skall vara utformad samt om behovet av att genom sänkta statsutgifter och sänkta skatter åstadkomma bättre förutsättningar för företagande, tillväxt och nya jobb. Staten har ett ansvar för den gemensamma infrastrukturen och skyddet för liv, hälsa och miljö. Det skall finnas en tydlig koppling mellan nyttjande och finansiering av infrastrukturen och det bör råda konkurrensneutralitet inom och mellan de olika trafikslagen. Statliga företag och affärsdrivande verk skall bolagiseras, konkurrensutsättas och privatiseras.

Fel! Okänt namn på

Sålla i floran av målsättningar

Regeringen beskriver i den del som berör utgiftsområde 22 i budgetpropositionen hur 20 verksamhetsmål getts till Vägverket. Det är många önskemål om allt från säkrare trafik till ökad jämställdhet mellan kvinnor och män. Vi hade gärna sett någon slags prioritering mellan dessa målsättningar. Särskilt eftersom regeringen till övervägande del berömmar sig med att ha uppfyllt målsättningarna helt eller delvis. Vi anser exempelvis att Vägverkets delvis uppfyllda målsättning om att vid utformning av vägtransportssystemet skall makt och inflytande vara jämt fördelat mellan kvinnor och män inte bör tillmätas någon större betydelse samtidigt som kvinnor och män i stora delar av vårt land tvingas hålla till godo med undermåliga vägar till följd av eftersatt underhåll.

Vi anser därför att regeringen måste prioritera mellan dessa målsättningar och framför allt inrikta sig mot att höja vägstandarden och öka trafiksäkerheten.

Förbättra kostnadsberäkningar vid infrastrukturbeslut

Av den del i budgetpropositionen som berör utgiftsområde 22 Kommunikationer framgår att anslag till infrastrukturprojekt överskrider regelbundet. Det är naturligtvis svårt att med exakthet veta vad ett projekt i slutändan kommer att kosta. Samhällsekonomiska analysinstrument är viktiga vid infrastrukturbeslut för att få någorlunda korrekta beslutsunderlag. Men i och med att partipolitiska hänsynstaganden får inflytande är det inte märkligt om den slutliga kostnaden avviker från vad som förutsetts.

Vi anser därför att renodlat sakliga skäl skall vägas in vid infrastrukturprioriteringar för att på så sätt öka säkerheten i kalkylunderlagen. Ur ett demokratiskt perspektiv är det viktigt att skattebetalarna får veta vad infrastruktur-satsningar kostar, och att dessa uppgifter är korrekta i så stor utsträckning som är möjligt. Fortsätter rådande ordning, med vad som emellanåt kan betraktas som rena glädjekalkyler, urholkas medborgarnas förtroende för trafikpolitiken.

Väghållning och statsbidrag

Vi föreslår en ökning av anslaget för drift och underhåll av vägar, jämfört med regeringens budgetproposition, med 4 miljarder kronor år 2006. Det innebär ökade resurser till vägutbyggnad samt möjliggör åtgärder i syfte att minska antalet dödade i trafiken. En ökning av anslagen till det enskilda vägnätet ger landsbygdsboende förbättrade kommunikationsmöjligheter och ökad trygghet i vardagen.

Banverket: Administration

Vi föreslår en minskning av anslaget, jämfört med regeringens budgetproposition, med 50 miljoner kronor. En effektivisering och besparing bör ske genom att hela Banverkets produktion upphandlas. Banverkets konkurrensutsatta verksamheter skall bolagiseras för att verkets olika roller skall kunna tydliggöras. På sikt bör övervägas om inte Banverkets produktion skall övergå i nytt ägande.

Rederinämnden: Administration

Vi föreslår en minskning av anslaget i förhållande till regeringens budgetproposition med 1 400 000 kronor. Statligt företagsstöd till rederier skall inte utgå enligt vår uppfattning. Rederinämnden blir därigenom överflödig.

Statens institut för kommunikationsanalys

Sika har fått direktiv om en ny inriktning och samtidigt sker en flytt till Östersund. Inriktningsförändringen innebär att Sika skall fungera som samarbetspartner, statistikansvarig och som serviceorgan. Samtidigt som Sikas traditionella samordningsroll skall tonas ned öppnas förutsättningar för en samarbetsroll i förhållande till trafikverken. Vår uppfattning är att mycket av det arbete som skett inom Sika också utförts av trafikverken. Ett bättre samarbete och en större fokusering från Sikas sida, samt ett klokt utnyttjande av den lägre omkostnadsnivån i Östersund visavi Stockholm, anser vi leder till att Sikas ram kan minskas med 14,1 miljoner kronor år 2006.

Järnvägsstyrelsen

Vi ifrågasätter huruvida Järnvägsstyrelsen behöver ett så stort anslag mot bakgrund av storleken på tidigare anslag för den tidigare Järnvägsinspektionen. Därför anser vi att myndigheten bör kunna klaras med 10 miljoner kronor mindre i anslag.

Ersättning till Posten AB (Publ) för rikstäckande kassaservice

Posten har ombildats till ett aktiebolag och verkar därmed under andra förutsättningar än tidigare. Medlemskapet i EU begränsar kraftigt statens möjlighet att lämna statliga bidrag till olika självständiga företag, däribland Posten AB.

Riksdagens krav att tillhandahålla kassaservice är rimligt, men det är långt ifrån givet vare sig att det är Posten AB som skall tillhandahålla tjänsten eller

Fel! Okänt namn på

hur kassatjänsten skall utformas. Det finns enligt vår mening möjlighet att utforma olika lösningar beroende på lokalisering och efterfrågan.

Möjligheten att tillhandahålla begränsad kassatjänst också på mindre orter finns även hos andra aktörer än Posten AB. Ett grundläggande krav måste därför vara att kraven på kassaservice definieras till omfång och innehåll, att korrekta anbudshandlingar upprättas och att upphandling av tjänsten sker med iakttagande av de regler som gäller för offentlig upphandling enligt svensk lag och gemenskapsrätten.

Vi avvisar regeringens anslag på 400 miljoner kronor för ersättning till Posten AB för rikstäckande betalningsservice.

Stockholm den 4 oktober 2005

Elizabeth Nyström (m)

Jan-Evert Rådström (m)

Krister Hammarbergh (m)

Jeppe Johnsson (m)

Björn Hamilton (m)

Ulla Löfgren (m)

Anders G Högmark (m)